

29.

Venemätkä.

Väinämöinen alussa suoritus Ilmarisen
 pyyntöön, että Pohjolanmätkä tehtäisiin maitsse. „ Koska et viel-
 lä kivistä asiaa, mennään maitsse." Ilmarinen on tehnyt ma-
~~tsseja Pohjola ennenkin ja aina maitsse. Etseliän siis he-
 vonen, painetaan päihin kullen päitset ja ajaa rautustelkan
 " kahen miehen rautamaata "(39: 127-140).~~

~~Mahtansa sisäajuntansa salattuun ma-
 aseen on Ilmarinen aine tehnyt unitajun tansa avulla säi-
 loittamällä päivätajunsa itselehtoisuutensa. Käyttöväli-
 saana hänellä on ollut fyysillisen ruusunsa muotoinen ja
 näköinen väirunni, kuten edellä on maininnet. Suo-
 mollistuksena, että "hän nytteh" tahtoo sitä "käyttää", sillä miten
 hän muuten voisi säilyttää persoonallisen itseajuntansa? Ja mi-
 kälaisia työtä ja tunteita se olisi, jonka tehji ei olisi täysin
 itselehtoisuus? Ilmarinen näyttää näitä merimätkän tarkottavan,
 että fyysillinen eli "maarunni" päiväajunsa olisi luonnollinen,
 mutta heti oivalla öitis myyti.~~

Kauas eivät kuitenkaan uroot ole rautamätkä:

Toiselle sivulle

Syy, miksi Kmarinen epäilee mestä ja tahtoo mennä Pohjolaan maitse, ^{on sangan leuonollinen} ~~ei ole vakaat hantat~~, Hän on ^{virtikään} ~~on~~ Teh-
nyt matkoja Pohjolaan, ⁺⁺⁺ sisätajuntaansa salittuun maailmaan, ⁺⁺⁺ ~~kaikki~~
~~toimilla. milloin matka on ollut Vainämöisen avulla~~
~~ku Vainämöisen seassa, on se tapahtunut kuin huomaamatta,~~
~~ihmisen että tämä on tarvinnut luovuttaa unitajunta, on silloin se~~
~~ku tui omia päiviä unitajuntaan avulla, ^{ja matkoista hänellä}~~
~~joutunut, on hänellä matkasta ^{on} ollut vain huolta ja harmia (Pohj-~~
~~jan nuoremman nardin kosminen). Kuitenkin hän ~~on~~ on tehnyt~~
~~matkansa "maitse" siinä mielessä, että ~~hän~~ on säilyttänyt fyys-~~
~~sillisen "maaruumiinsa" päivittäisen minän. Nyt hän sitä vas-~~
~~toin ymmärtää Vainämöisen tarkottavan "merimatkalla" toi-~~
~~selta puolen, että päivittäisistä on luovuttava, toiselta puo-~~
~~len, että on turvaututtava tuohon varalliseen unitajuntaan,~~
~~ei ole ihmeteltä, että hän epäilee, jonka tähden ei tule~~
~~ihmeteltä, että Kmarinen alussa ~~huuttajtyy~~ tuntee~~
~~rohkeutensa jettävään."~~

1) ~~Kun loppulainen noita~~ "Herosen" ja "veneeseen" vertauskuvallista
ta merkityksestä on seuraava esimerkki: Kun loppulainen noita tahtoi lan-
geta loveen - ja muut valmistukset oli suoritettu, - hän otti lakin päistään,
aukaisi vyön, irrotti kenkänsä peulat, peitti kidelli karonn, pani
kädet puuskaan, kumartui eteen ja taakse ja huudahti: "valjasta-
kaa vetoporo!" tai "työntätiin vene vesille!" Vrt. J. Krohn, Suomen
suomen pakanallinen jumalainpalvelus, siv. 114.

ouet, ennenkuin tapraavat "purren itkemässä, venosen va-
littamassa." Kuu Väinämöinen tiedustaa surua syytä, vastaa
vene:

Petit

"... Muut purret, jahatti purret,
Ne aina sotia käyvät...
Minä veistäjän venonen,
Satalautta laaittama
Tässä lahon lastuillani,
Venyn veistäjänäisilläni..."

(lasta)

tilon välttämiseksi ja viiskin lohdutellen:

Petit

"Ei itke, puinen pursi,
"Vene hankiva havisie,
Kohta saat sotia käyää,
Tappelotä tallustella!
Lienet pursi luojan luoma,
Luojan luoma, tuojan tuoma..."
ja kuulustelun jälkeen josta käy selville

ettei tämä vene ole toisi ihmeellisempi, Väinämöinen

Petit

Heitti hieksalle hevoisen,
Painoi pnuhun matakaminna,
Onjat oksalle ojenti,
Lylkhiisi venon vesille,
Lauloi purren lainehille.

Tällä episodilla Kalevala tahtoo kuvata,

mitkä heräyminen tapahtuu Ilmarisen tujonnassa, kuinka hänen
käsitteksensä Sammon hankinnasta onnuttavat ja lajeja
luna (joka hän ~~on~~ tapuissa ~~on~~ lahtee unimaailmaan,
on aivan kuin hänen sielun itkisi ja valittaisi

Veneen valitus on kuin heräyksen muus-

257
tän ääni hänen sielussaan. " Etkö luota enää minua,
Hmarinen? Olenhan minä paljon vanhempi sinun päiväta-
juntasi. Päivätajuntasi sait, kun ^{ruinaksi} ~~synnyit~~ synnyit maan pääl-
le, mutta minut sinä sait Pohjolan käissä. Etkö muista,
että olet rikkiytynyt Pohjan ihanaan impeen? Etkö muista,
että puuhisori ja sinä olitte yhtä minussa? Etkö muista, et-
tä päivätajuntasi yhtyessän Pohjan impeen kasvoij ja ha-
jensi aivankuini maasta taivaseen? Missä tajuntasi ^{silloin} ~~liik-~~
kui, minkä avulla se toimi? Juuri minun! Sinä säis-
lytit silloin aivoissasi sen tietoisuuden, mikä sinulla oli
minussa; nyt kun ~~sinä~~ sinulla on uudet aivot, olet unoh-
tanut. Mutta herätki muistosi ruudestaan eloon! Kaikki,
jotka kousanaan ovat Pohjan immen saaneet ja lähte-
vät sotaan Sammon puolesta, käyttävät veneitä sem-
moisia kuin minä olen. En minä ole toisia ihmeelli-
sempi."

Hmariselle alkaa selvittää, että hänen
tarvitseksaan turvautua ^{askeeseen} vaaralliseen unijatuntaan. Se ta-
junta ja se tajuntaväline, mikä hänellä on tarjona, on tosin
unimaailmasta ^{mutta} ~~mutta~~ tämä ei ole itsensä vaarallista. Va-
ra di siinä, että hän ^{tahtoo} ~~on tahtonut~~ siirtää päiväta-
juntansa unimaailmaan, kun sitä vastoin unimaailman suu-
rempi tajunta vahitellen on heräävä päivätajunnassa.
Hmarinen alkaa muista, mikä valtas hen-

kinen kokemus hänellä on menneisyydessä takanaan, ja hänessä heräi aivan kuin uusi luottamus omiin voimiinsa. Ei hänen tarvitse petätä mitään lajattomuutta, heittäytyessään omaan salatajuntansa huomaan. Päivätajunnan takana ei ammota kuilu, ei tyhjiä ja pohjaton avaruus, vaan laajempi tajunta, suurempi ja syvempi tietoisuus, joka jo ennestään on hänelle tuttu.

Ja Ilmarinen ymmärtää, että Sampo ei muulla keinoin voi tavoitellaakaan. Päivätajunta yksin jätettyä ei omiin voimiin kykene sitä rakentamaan. Aurinkoinen ruumis on rakennettava sisästä ja ylhäältäpäin, sen siemen täytyy jo olla olemassa, siemen, joka aivan kuin itsertään kehittyy ja kasvaa. Ja siemen - se on elämän antama silloin kun ihminen ihmiseksi syntyi. Mutta siitä siemenestä ihminen tuli tietoiseksi ~~ihmiseksi~~ ^{siikkimykseksi}.

Nyt ei Ilmarinen enää vastustele sitä ääntänsä, jonka laulsi Väinämöinen viisaus puhuu. Jätkäin vene vesille ja järjestetään se käyttökuuntoon: silloinpa Lemminkäinenkin yhtyy matkaan.

Petit }
 Sillä vaaka Väinämöinen
 Laulon hyrähtelevi;
 Lauloi ensin laitapuolen
 Sukapäiti sulhosia,
 Sukapäiti, piipioja,

Petit

Saapasjalhoj jaloj;
 Lauhoi toisen ~~to~~ laita puolen
 Tiinapaiti tyttäriä,
 Tiinapaiti vaskivoiti,
 Kultasormia somia.
 Lauhoi vielä Väinämöinen
 Teljot täyteen väkeä,
 Ne on vanhoa väkeä,
 I'än kaiken istunutta,
 Kuss' oli vähän siia
 Nuoruksisilla esinää.

Tästä nähyy, mikä ihmeellinen vene
 ja mikä ihmeellinen matka on lyyssymykseen. Väinämöinen
 laula veneen täyteen väkeä; mutta ne eivät ole tavallisia
 ihmisiä, jotka muualta tänne olisivat saapuneet, vaan
 laihavoimalla näkyviin loihdittuja olentoja - mikä nähyy
 siitäkin, etteivät saa venettä liikkeelle, Väinämöinen
 istui perään ja

Petit

Pani sulhot soutamahan,
 Neiet ilman istumahan;
 Sulhot souti, aivot notkui,
 Eipa matka edistykänä.

Samoin kävi neitosten, samoin vanhojen,
 Kun he souhlas: matka ei edistynyt (39: 303-310). Tästä
 kun Ilmarinen istui soutamahan, niin

Petit

Jopa juoksi perinen peräsi,
 Peräsi juoksi; matka joutui,
 Loitos kuului airon loiske,

260
Petit | Kaunas henkosen hamina.

Noin Kalevala kertoo, miten Romanein
lollui käyttämään ruutta tajunnanvälineittäin, Sammon
ensimmäistä muodostumaa eli n.k. vesiruumista. Ja runon
omat sanat todistavat asiantuntijalle, mistä on kyse. Jo
nimitys „vene” viittaa siihen, että on ^{puhe} ~~kyse~~ tunteitten
unimaailmasta, (kts. ed. esim. 13 luku), jota ^{niika} ~~joita~~ symbolina yleensä
käytetään nimitystä „vesi”. Vesiruumis on tunteista muovael-
tu, rakkauden voimasta luotu. (Kann. mikä tähden #vänä!)

Mikä kuitenkin ^(ennen kaikkea) ~~erityisesti~~ todistaa, et-
tä Kalevala puhuu okkultisesta tajunnanvälineestä, on
se graafius ihmismäisiä olentoja, joita Väinämöinen loikitti
veneeseen teloilta istumaan. Nämä kuvaavat vesiruumiin
kykyjä eli aisteja, joilla tunteitten unimaailmaa tutki-
taan, ja menki nojalla? Se selviää seuraavasta kahdesta seikasta:

Toiseksi ^{¶ vänä!} ~~Funne~~ unimaailmassa, unimaailmassa,
kun sitä katsellemme muodon kannalta eli niinkuin
sanotaan selvanäköisellä silmällä, julkentuvat ihm-
misten tavalliset ~~istek~~ tunteet ja ^{hengot} ~~istek~~ ^{vaotaa vään} eläin-
~~te~~ ^{te} ~~muotoihin~~: susiin, käärmeihin, sikoihin, konnaan j.n.e.
tai oikeammin kakekuluisiin sekasikiöihin, joissa useinkin
jokin ruumiinosa - silmä, suu, nokka - on erityisen pelottava
ja silmiinpistävä; tämä varsinakin näkyy kuoleman jälkeen. Kunta
enemmän ihminen tunteissaan puhdistuu, sitä enemmän

Toiselle sivulle

on valittu symboliksi vene? Killo eläin olento olisi sopiva, esim. hevonen, jolla osa uida? Kun ansiotoista puhuttiin, silloin Hilden naimen (Tuonelan karku) vastasi tunteitten kuohua. ja puhuuhan Platon. Kun, että ihminen järkiolentona on ratsastaja, tunteet ja himot hänen se ratsu, jota hän ohjaa. Oivaa niin, mutta Kalvalan vahtisena venesymboli osottaa hienolla tavalla, ettei ensi ole puhetta tavallisen ihmisen tunneluonnosta, jolla vielä, kuten eläimellä ainakin, saattaa olla oma tahtonsa; tässä on nyt hypsymys vihityn puhdistuksesta tunne-elämästä, jonka itsekkyyttä on kuollut ja jota sentähden paremmiin sopii verrata "elottomaan esineeseen", veneeseen, joka ehdottomasti tottelee ja palvelee omistajansa.

Q Toiselle sivulle

Ensiksikin vesiruumiin aistit eivät ole paikallisia samalla tavalla kuin fyysillisen ruumiin, vaan "kaikkihalluisia"; näitä on joka puolella, ~~jos~~ edessä ja takana, oikealla ja vasemmalla — koko ruumis on kuin yksi aistin; ~~ei~~ eivät eri aistit ole erillään toisistaan, vaan kaikki ovat yhdessä: sama aistin välittää näin kuulon, tunnon j. n. e. aistimuksia. Voi siis sanoa, että ihmisen vesiruomissaan näkee, kumlee, tuntee j. n. e. joka ruumiinsa osalla, ~~jos~~ mikä seikka on eläimästä kuvattu siten, että joka puolella venettä on ihmismäisiä taikaolentoja.

hän on tunteittensa ja ajatustensa muodot lähenevät kulkien ja kasvien ulkonäköä, vieläpä geometrinen kuvioiden ja kuppel-
 ten, kristallien j.n.e., kuten tapahtuu "Kasvitaiteellisen"
 omietiskelyssä. Ainoastaan harvoissa tapauksissa ^{ihmiskemiallisissa} ihmisen
 ajatus muokentuu ihmisen muotoon; tämä esim. tapah-
 tuu, jos hän suurella rakkaudella ajattelee jotain omais-
 taan, tahtoen tälle jotain ilmoittaa: silloin hänen ajatuksensa
 lähtee hänen itseensä näköisenä tuon omaisen luo.

Toisin taas on korkealle kehittyneen tel-
 tajän laita: hänen persoonalliset ajatuksensa muokentuvat
 aina - milloin hän ei itse toista tahdo - ihmisen muotoon.
 Mikä tahden? Sentähden että ihmisen muoto myös on sym-
 bolisi. Ja mitä se kuvaa? Itsetietoisuutta, ^{itsetietoisuutta} ajatusta ja jär-
 keä. Jos ^{tahtoo} ~~tahtoo~~ esim. tahtoo oppilaalleen jotain ilmoittaa, ta-
^{ttansa} ~~ttansa~~

Tunteitten herkässä renki kuva maailman
 muoto on sisällön mukainen; siellä voivat pettiä ainoas-
 taan ne, jotka sen maailman laakeja ja voimia hallitsevat.
 Ihmiset, jotka siinä ovat avuttomain lasten kaltaisia, pal-
 jastavat itseensä jafaaalla olemisellaan.

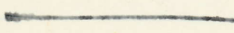
Kun vesiruumiin kykyjä ja aisteja kuva-
 taan ihmisen näköisiksi, merkitsee tämä siis, että mitä kehi-
 telään itsetoimiviksi ja itsetietoisiksi. On aivan kuin jokai-
 seen ~~ta~~ ^{vesi} ruumiin kykyyn olisi säreetty ihmisen päivitys-
 juonen mieni! Tästä ymmärrämme, kuinka laaja ja moni-

#

hettii hän ajatuksen heidän oppilaansa luo. Ajatus toi:
mii ^{tietäjä} ~~mestari~~ näköisensä elämänsä olentona ja suorittaa
lehtävänsä kuin lähetti ainakin jalataksaan sitten takri:
sin lähettäjäänsä luo. Jos tietäjä tahoo jostain asiasta
selvyyttä, hän lähettää ajatuksen sitä selvyyttä
hakemaan, Samoa ja ajatus palaa hänen luokseensa
tarpeellinen tieto mukanaan.

puolesta fyysilliseen aivotajuntaan verrattuna on hänen
 maailmassa toimivan veneensä tajunta. Noilla ~~työ~~
 organisoiduilla kyvyillä ja aisteilla hän tutkii sitä puolta
 sisätaajuntaansa ja vastaavaa näkymätöntä kosmosta,
 jota "vedeksi" kutsutaan; #) Mutta aivan oinkuin ka-
 levalan runossa kuvataan, nuo itsetoimivat kyvyt sinään
 eivät lähuta venettä: Ilmarinen ylös, ihminen itse, on
 venoseen hallitsija ja käyttäjä, ja Väinämöinen, riisau-
 den gamalallinen ~~om~~ omatunto, pitää perää.

^{Miksi} ~~että~~ Lemminkäinen ~~on~~ liittyy seurue-
 seen, olemme jo edellä selittäneet. Ilmarisen muistot
 heräävät ja sen kautta hän ikäänkuin uudestaan yhtyy
 korkeampaan tunne-minaansa, jota Lemminkäinen nyt
 edustaa.

#) ylös
 miinpä hän esim. näyissä tutkii ihmissielen eri tunne-
 tiloja, vainajien kohtalon kuoleman jälkeen tuoneksa ja tai:
 vaissa j.n.e.